

PEARL – Pain In Early Life -luentopäivä – vanhemmat ovat lapsen parasta kipulääkettä

Riitta Mieronkoski

ft, TtM, tohtorikoulutettava
Hoitotieteen laitos,
ritemi@utu.fi

Anna Axelin

sh, TtT, dosentti, yliopistotutkija
Hoitotieteen laitos,
anmaax@utu.fi

Järjestyksessään kolmas Lasten kivuntutkimuksen PEARL – Pain in Early Life -luentopäivä järjestettiin Suomen Kivuntutkimusyhdistyksen tuella maaliskuussa Turun yliopiston hoitotieteen laitoksella. Noin sadan osallistujan joukossa oli edustettuna Suomen lisäksi kaikki Pohjoismaat ja Kanada, lisäksi esiintyjä oli Puolasta ja Yhdysvalloista.

PEARL on Pohjoismainen lasten kivunhoidon tutkimukseen omistautuneiden tutkijoiden perustama yhteisö, joka järjestää koulutusta ja auttaa alan toimijoita verkostoitumaan. Ryhmän tavoitteena on lisäksi yhdessä European Foundation for the Care of Newborn Infant (EFCNI) järjestön kanssa välittää tietoa lasten kivunhoidosta vanhemmille. Tutkimuksen näkökulmasta verkosto mahdollistaa kansainvälisten monikeskustutkimusten tekemisen ja laajemman tutkimusosaamisen. Ensimmäisessä ryhmän yhteispohjoismaisessa tutkimuksessa the Premature Infant Pain Profile (PIPP) kipumittari käännettiin ja muokattiin kunkin maan hoitokulttuuriin kielellisesti sopivaksi. Projektin jatkuu yhteisen kivun arviointiin liittyvän koulutusmateriaalin luomisella.

PEARL-luentopäivässä viihdyttiin tärkeän asian äärellä ja yleisö sai nauttia mahtavista esityksistä.

Luentopäivän avasi prof. Linda Franck Kalifornian yliopistosta osuvalla otsikolla ”Pediatric pain management – parents are the best”-medicine? Linda Franckin tutkimusalue on sairaiden lasten kivunhoito ja -arviointi erilaisissa terveydenhuollon ympäristöissä ja hän kävi esityksessään läpi viimeisintä perhekeskeistä hoitotyötä ja vanhempien aktiivista roolia lasten kivunhoidossa puoltavaa tutkimusnäyttöä. Esityksessä nähtiin muun muassa mieleenpainuva video siitä, miten hyvin lyhyellä vanhemmille toteutetulla ohjausinterventiolla saatiin aikaan käänteentekevä positiivinen, rauhoittava muutos lapsen rokotustilanteeseen. Professori Franckin keskeinen viesti oli, että tutkimus todistaa vanhempien parantavan lasten kivunhoitoa, mutta me emme vielä vanhoista toimintata-

voistamme johtuen osaa riittävästi ottaa heitä mukaan kivunhoitoon.

Vanhempien roolia lasten kivunhoidossa vastasyntyneiden teho-osatolla käsiteltiin tarkemmin aamupäivällä Oulun yliopiston hoitotieteen laitoksen Tarja Pölkkin sekä Örebron yliopiston Emma Olssonin esityksissä. Pölkkin esityksessä selvisi, että vanhemmat haluaisivat usein osallistua lastensa kivunhoitoon, mutta osaston ja hoitohenkilökunnan toimintatavat ja asenteet voivat olla esteenä tämän toteutumiselle. Tutkimuksessa haastateltujen vanhempien mukaan he olivat saaneet ohjausta vauvan kosketuksen ja sylissä pitämisen merkityksestä kivunhoitoon, mutta ohjaus jäi vähäiseksi muista lääkkeettömistä kivunhoitokeinoista. Näitä olivat tutkimuksen mukaan esimerkiksi kenguruhoito, imetys, rauhoittava

musiikki, kapalointi ja käsikapalo sekä sokeriliuoksen antaminen suuhun.

Emma Olsson käsitteli esityksessään tarkemmin vauvan ja vanhempien ihokontaktin toteumista vastasyntyneiden teho-osastolla keskosina syntyneillä lapsilla ja sen vaikutuksia kivun lievittymiseen. Pohjoismaissa toteutetussa kyselytutkimuksessa selvisi, että ihokontakti oli käytössä kaikissa tutkimukseen vastanneissa yksiköissä, mutta käytännössä sen toteutuminen jäi suosituksista. Lisäksi haastateltujen keskosina syntyneiden vauvojen isien kokemusten mukaan ihokontakti antoi isille mahdollisuuden osallistua tasa-arvoisena vanhempana vauvansa hoitoon ja näin ollen myös sitoutti isät hoitoon. Tekninen ja meluinen hoitoympäristö ja vähäinen yksityisyys osastolla koettiin kuitenkin esteenä ihokontaktin toteutumiselle.

Lasten ja vastasyntyneiden kivun mittaamista käsiteltiin tanskalaisen Helle Haslundin ja norjalaisen Randi Dovland Andersenin esityksissä. Haslund kertoi Tanskassa tehdystä onnistuneesta keskosten kivun arvioinnin hoitosuosituksen kehitysprosessista ja implementoinnista käytäntöön. Onnistumisen avaintekijöitä olivat koko maan kattava yhteistyö ja säännölliset tapaamiset, joissa eri sairaalat saivat jakaa kokemuksiaan. Dovland Andersen puolestaan kertoi kivun arvioinnin rajoituksista. Yksikään kipumittari ei ole täydellinen, mutta puutteista huolimatta ne systematisoivat ja parantavat lasten kivun hoitoa.

Puolalaisen tohtorikoulutettavan Magda Panekin mukana pääsimme tutustumaan myös Pohjoismaiden ulkopuolelle, puolalaisiin vastasyntyneiden teho-osastojen kivun hoidon käytänteihin. Panek oli kyselyn avulla kartoittanut maansa kivun hoitokäytänteitä,

sillä nykytilanteen ymmärtäminen on ensimmäinen askel hoidon kehittämiseksi. Kivun arviointi ja hoito olivat Puolassa huonolla tasolla. Tästä johdettua Panek oli järjestämässä aiheesta ensimmäistä koulutuspäivää jo kevään aikana. Lisäksi hän on kirjoittanut aiheesta puolankielisen kirjan.

Luentopäivän viimeisenä esiintyjänä yleisöä viihdytti PEARL-tutkijayhteisön puheenjohtaja, professori Mats Eriksson Örebron yliopistosta. Esityksensä aluksi Eriksson pohti, millaisia mielikuvia medialla on sairaanhoitajilta ja miten hän keski-ikäisenä miehenä sopii niihin – tai ei sovi. Eriksson kietytti päivän sanoman muistuttamalla, että vanhemmat ovat ensisijaisia lapsensa hoitajia ja vastasyntyneiden teho-osaston hoitajat ovat osa tasa-arvoista moniammatillista tiimiä. Hän kannusti jokaistaluentopäivään osallistunutta lasten kivun hoidon ammattilaista

osallistumaan tutkimukseen tekemiseen sekä lukemaan ja hyödyntämään tutkittua tietoa.

Luentopäivän jälkeen verkostoituminen jatkui illallisen merkeissä, sillä nauru ja yhteiset muistot sitouttavat yhteiseen toimintaan ja ennen kaikkea tekevät siitä hauskaa. Seuraava PEARL-luentopäivä järjestetään maaliskuussa 2018 Kööpenhaminassa.

Lisätietoja löytyy kotisivuilta www.pearl.direct. Kotisivut sisältävät tietoa kuudella eri kielellä lasten kivunhoidosta vanhemmille, ammattilaisille ja muille ko. tutkimuksesta kiinnostuneille. Sivuilla on mm. opetusvideoita, hyödyllisiä linkkejä, koottua tutkimustietoa ja tietoa tulevista koulutuksista.

Lasten kivun tutkijat verkostoituivat luentopäivän jälkeen Turussa. Seuraavaksi PEARL:n yhteydessä tavataan maaliskuussa 2018 Tanskassa.